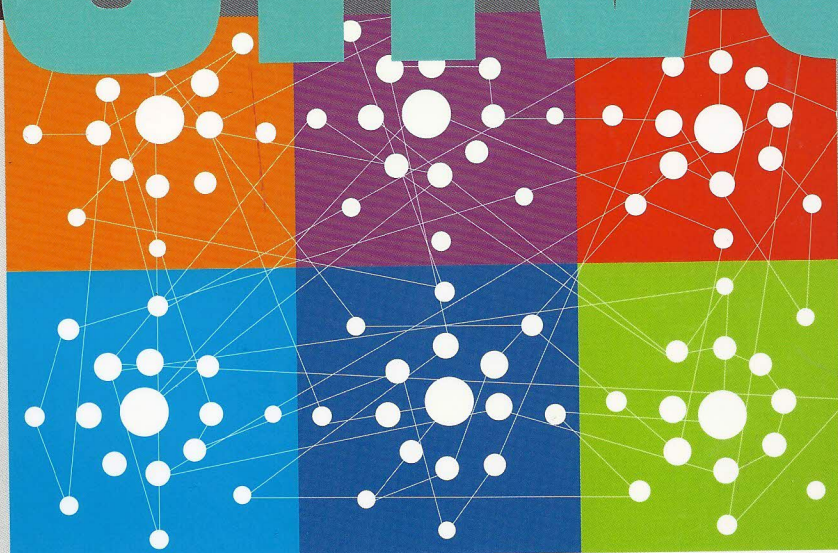

A **GRADUÁLIS ÉS POSZTGRADUÁLIS KÉPZÉS** folyóirata
Alapítva 1911-ben

2015.

XC.
évfolyam,
2. szám

ORVOS- KÉPZÉS

32. OTDK
ORSZÁGOS
TUDOMÁNYOS
DIÁKKÖRI
KONFERENCIA
ORVOS- ÉS
EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI
SZEKCIÓ
2015

SEMMELWEIS EGYETEM 2015.03.31.-04.03.

Semmelweis Kiadó

A Kodependencia Kérdőív megbízhatóságának vizsgálata és a kodependensek korai maladaptív sémái

Nagy Anikó

Egészségpszichológia MSc, MSc, 9. félév (DE NK)

Debreceni Egyetem

Neuropszichológiai Kar

A látásélesség csökkenés háziorvosi szűrésének hatékonysága

Győri-Dani Veronika

Általános orvos szak, osztatlan, 9. félév (DE ÁOK)

Debreceni Egyetem

Általános Orvostudományi Kar

Bevezetés: A társfüggő (kodependens) személy szoros függőségben él egy függőségben vagy más mentális betegségben szenvedő személlyel. A társfüggőség a személy számára komoly szenvedést okoz, szerepet játszik a társ függőségének fennmaradásában. Hazánkban nem áll rendelkezésre a kodependenciát megbízhatóan mérő, magyar nyelvű kérdőív. A kutatás célja a Kodependencia Kérdőív megbízhatóság vizsgálata, majd az egészséges és kodependens személyek gyermekkorából származó maladaptív sémáinak összehasonlítása.

Módszerek: A Kodependencia Kérdőív (Roehling és Gaumont, 1996) magyar változata 36 tételből és 4 alskálából áll. A vizsgálati alminták (egészséges, kodependens) csoportba sorolása a megbízhatóság vizsgálat után rövidített kérdőív segítségével történt. A korai maladaptív sémák a Young-féle Séma Kérdőív rövidített változatával (YSQ-S; Young, 1998) kerültek felmérésre. A vizsgálati minta 48 kodependens és 252 egészséges személyből áll (N=300), 121 fő személyes találkozás során, 179 fő interneten keresztül töltötte ki a kérdőívet.

Eredmények: Megbízhatóság vizsgálat: A kérdőív itemeinek szelekciója az alskálák faktoranalízise és a Cronbach-alfa mutató alapján történt. A kérdőív alskálái és a kodependensek korai maladaptív sémái közötti összefüggést a Spearman-féle rangkorrelációval vizsgáltuk. A kapott korrelációs értékek (0,4 fölött) mutatják a kérdőív érvényességét.

Korai maladaptív sémák összehasonlítása az egészséges és a kodependens csoportban: A kodependens és egészséges személyek között szignifikáns eltérést tapasztaltunk minden maladaptív séma esetén. A társfüggő személyeknél az elhagyatottság, érzelmi depriváció, társas izoláció, behódolás, önfeláldozás, érzelmi gátoltság, könnyörtelen mércék sémák érték el a legmagasabb pontszámot.

Következtetés: A rövidített kérdőív megbízhatóbbnak bizonyult, mint a teszt eredeti változata, használata javasolható a klinikai gyakorlatban. Az eredmények alapján a kodependens személyek több maladaptív sémával rendelkeznek az egészséges személyekhez képest, melyek tükrözik az alapvető fejlődési szükségleteket ki nem elégítő gyermekkor, diszfunkcionális családi környezet hosszú távú leképeződését és a felnőttkorra is átívelő következményeit.

Támogatók: TÁMOP 4.2.4.A/2-11-1-2012-0001

Témavezetők: dr. Kuritárné Szabó Ildikó, tanszékvezető egyetemi docens, DE NK, Knapek Éva, Doktorjelölt, DE NK

Bevezetés: Magyarországon a visusvesztés epidemiológiai sajátosságai nem jól ismertek, ami nehezíti a szűrések szervezését, illetve hatékonyságuk értékelését. Vizsgálatunk során a felderítetlen visusvesztés gyakoriságát és kockázati tényezőit próbáltuk meghatározni.

Módszerek: A Svájci Hozzájárulás Alapellátás-fejlesztési Modellprogramja keretében Jászapáti Praxisközösségben végzett egészségállapot-felmérés 1620 felnőtt résztvevőjének adatait értékeltük elemzésünk során. A felmérés során a visusvesztés és a látáscsökkenés mértékét határoztuk meg. A 749 fős célcsoportban szemészeti kivizsgálást indikáló (legalább 10%-os) látászervi károsodás 207 betegnél volt megfigyelhető. A felderítetlen visusvesztés determinánsait (nem, kor, végzettség, munkaviszony, roma származás, jól-kezelt/rosszul-kezelt/rejtett hypertonia és cukorbetegség) logisztikus (esélyhányados, EH), illetve lineáris (lineáris regressziós koefficiens, b) regressziós elemzésekkel vizsgáltuk.

Eredmények: A legalább 10%-os látászervi károsodás szempontjából protektív tényezőknek bizonyult a középfokú végzettség érettségi nélkül (EH=0,41; p=0,026), a középfokú végzettség érettséggel (EH=0,42; p=0,029), a felsőfokú végzettség (EH=0,25; p=0,005), míg kockázati tényezőknek bizonyult az életkor (EH=1,07; p<0,001) és a roma származás (EH=1,84; p=0,037). Egyváltozós elemzéssel a visusvesztés mértéke szempontjából szignifikáns befolyásoló tényezőknek bizonyult a kor (b=0,227; p<0,001), a munkavállalás (b=-5,29; p<0,001), a roma etnicitás (b=3,775; p=0,002), magasabb iskolai végzettség (b=-0,854; p<0,001), a rejtett hypertonia (b=3,224; p=0,015), a rosszul kezelt hypertonia (b=4,087; p<0,001) és a jól kezelt hypertonia (b=3,651; p=0,009). Többváltozós elemzésben szignifikáns befolyásoló tényezőknek bizonyult a kor (b=0,211; p<0,001), a végzettség (b=-0,494; p<0,001), a munkavégzés (b=-2,648; p=0,004) és a jól kezelt DM (b=-4,814; p<0,02).

Következtetés: Felmérésünk alapján a szemészeti gondozást igénylő felnőttek 74,1%-a kerül felismerésre. A felnőttek között 207-en (a szűrési célcsoport 27,7%-a), akiknek szűrés hiánya miatt a kivizsgálást igénylő visusvesztése ismeretlen maradt. Ebben az idős életkor és a depriváció szerepét demonstrálta a vizsgálatunk.

Témavezető: dr. Sándor János, egyetemi docens, DE NK